

КПСС XXV СЪЕЗДИНИ МУНОСИБ КУТИБ ОЛАЙЛИК

Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ХАКИКАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА
МЕХНАТНАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

№ 185 (5534)

20

СЕНТЯБРЬ

ШАНБА

1975 йил

Баҳоси 2 тийин

УРУҒЛИК ПАХТА ТЕРИЛМОҚДА

Янгийўл районидagi «Коммунизм» колхозини юқори ҳосилли ва айни вақтда уруғлик пахта етиштирадиган хўжалиқдир. Колхознинг Исмоил Икромов бошлиқ бригадаси ҳосилдорликда пешқадам ҳисобланади.

Бу йил бригада заршунослари ҳар гектар ердан 52 центнердан пахта етиштириш мажбуриятини олганлар. Ёз бўйи ана шу юксак мажбуриятга яраша меҳнат қилинди. Мана ҳозир бригада термичилари меҳ-

нат самараси — «оқ олтин»ни териб олмоқдалар.

Уруғлик пахта етиштиришда пахтанинг сифати ва уни айниқса пишиб-етилгандан кейин териб олиш катта аҳамиятга эгадир. Бригада аъзолари худди шунга амал қилиб, ғайрат кўрсатиб ишламоқдалар.

Ҳозир пахта кун сайин ахсин очилмоқда. Термичилар ҳар кун 80—100 килограммдан пахта термоқдалар.

С. АХМАДАЛИЕВ.

МАШИНАЛАР ДАЛАГА ЧИҚДИ

«Қўқорол» совхозининг меҳаник-ҳайдовчиси Фатали Искендеров «оқ олтин»ни машинада териб олишга киришди. Бу тажрибали меҳанизатор ўз комбайнининг бункерини ярим соатдан саз кўпроқ вақт мобайнида пахтага тўлдирмоқда. КПСС XXV съездини муносиб кутиб олган учун мусобақага қўшилган Ф. Искендеров икки қаторлик машинасида 250 тонна пахта териб бериб, уч мавсум нормасини бажаришга аҳд қилди.

(ЎЗАТ).

СУРЪАТ ҚАНОТИ

СУРЪАТДА: (чапдан) меҳаник-ҳайдовчи Зокиржон Раҳимов, ўғига бригада бошлиғи Жияншоҳ Шохимардонов ва колхоз раиси Исмоил Шубладе ўртоқлар машиналар ишлайдиган пайкаллари кўздан кечирмоқдалар.

А. Аббасов фотолари.

ПАХТАКОРЛАР ҲОСИЛНИ ЙИҒИБ ОЛМОҚДАЛАР

ПАХТА далаларида ҳам кузги йиғим-терим бошланиб кетди. Кўпгина колхоз ва совхозларнинг коллективлари ахсин ҳосил етиштиришлари, улар йиғим-теримини қисқа муддатларда тўғаллаб, мамлакат тўқимачилик саноатини хом ашё билан янада кўпроқ таъминлашни мақсад қилиб қўйганлар. Ўзбекистон меҳнаткашлари давлатга 5.200 минг тонна, Туркманiston меҳнаткашлари 1.100 минг тонна, Тожикистон меҳнаткашлари 820 минг тонна, Озарбайжон меҳнаткашлари 550 минг тонна, Қозоғистон меҳнаткашлари 300 минг тонна, Қирғизистон меҳнаткашлари 200 минг тонна пахта сотиш мажбуриятини олганлар.

КПСС XXV съезди шарафига бошланган социалистик мусобақа йиғим-теримда ташаббусини равиш топдиручи кудратли омил бўлиб қолди. Пахтакорлар ҳам шу мусобақага қўшилганлар. Ўзбекистон меҳанизаторлари Социалистик Меҳнат Қаҳрамонлари Т. Охунова, Ж. Рустамов ва А. Валиевларнинг терим техникасидаги самарали фойдаланишга даъват этган ватанпарварлик ташаббусига ёлпасига қўшилдилар. Фарғона областининг колхоз ва совхозлари ҳосил теримини юксак суръатлар билан олиб боришлари. Улар ҳар кун табиёрлов пунктларига 12 минг тоннадан зиёд пахта топшириб турибдилар. Туркманistonда Мари областининг илғор меҳаник-ҳайдовчилари ҳар бир агрегат тегаридан пахтасини мавсумда 30 тонна кўпайтиришга қарор қилдилар. Бу нәрсаси муҳимдир, чунки қисқартиришга, терилган пахта сифатини оширишга имкон берибди. Озарбайжон ССР Меҳнатчи, Гаскоч, Ичкили ва Оғдаш районларининг деҳқонлари пахта сотиш юзасидан йиллик топшириқини бажариш арасидада турибдилар. Тожикистонда Кокибодом ва Панж районларининг хўжалиқлари олдинда бормоқдалар. Ҳосил тақдирини унинг юксак масъулият ҳиссидан далолат берувчи бундай мисолларини кўплаб келтириш мумкин.

Пахта далаларида терим техникаси йилдан-йилга кўпроқ ишлатилмоқда. Терим техникасидаги самарали фойдаланиш меҳнат уюмдорлигини 2—3 баравар оширишга, маблаг сарфини анча қисқартиришга, махсус таннархини арзонлаштиришга имкон берибди. Масалан ўтган куз Қозоғистонда пахтанинг 77 проценти, Қирғизистонда 58 проценти, Ўзбекистонда 51 проценти, Туркманistonда 47 проценти машинада терилди. Эндиликда кўпгина хўжалиқлар, илғор районларнинг меҳнаткашлари техникага зўр бериб, машинада терилган пахта ҳиссасини 80—90 процентга қадар етказишни кўзлаштирилди.

Бунинг учун ҳамма имкониятлар бор. Пахтакорлар ихтиёрида қарийб 43 мингта терим машинаси мавжуд. Колхоз ва совхозларда техникани мукаммал биладиган аjoyиб уста меҳанизаторлар етишди. Юзлаб комбайн ҳайдовчилар мавсумда 400—600 тоннадан пахта териб беришмоқдалар. Партия, совет, касба союз ва комсомол ташкилотлари хўжалик раҳбарларининг вазифаси илғор меҳанизаторларнинг иш услуб ва методларини ҳаммага ёйишдан иборатдир. Пахта терим машинасида ўрта ҳисобда терилган пахта ўнча кўп бўлмаган районларда бу жуда муҳим ишдир. Аини шу ерларда меҳнат уюмдорлигини ошириш, терим муддатларини анча қисқартириш, сифат кўрсаткичларини яхшилашнинг катта-катта резервлари бор.

Техникани ишга ўз вақтида сифатли қилиб тайёрлаётган коллективлар даладага юксак ютуқларга эришмоқдалар. Аммо, бир қанча жойларда бу иш ҳанузгача бўш қўйилган. Қўлоб, Ташовуз, Сирдарё областларида, Қорақалпоғистон АССРда машина ремонтини чўзилиб кетди, уларнинг бир қисми ҳамон устакхоналарда турибди. Хўжалиқларнинг, «Сельхозтехника» бўлимли-

рининг раҳбарлари ва мутахассислари ахволин тўзатиб олиш учун шоянликни қоралар кўришлари керак. Пахтакорларда комбайнларга хизмат кўрсатишнинг ахсин йўлга қўйиш, ҳар бир агрегатини тўла қувват билан ишлатиш лозим.

Йиғим-теримда ишчи икки смена қилиб таъкил этилишини жуда катта аҳамияти бор. Илғор колхоз ва совхозларнинг тажрибачилари бундай практиканинг нафи катта эканлигини далолат беради. Шу билан бирга бу нәрсаси меҳанизатор кадрлар резервини ўз вақтида тайёрлашнинг кераклигини, уларнинг маҳоратини ошириш ҳақида доимо қайғуриб туришни тақозо этади. Аммо машина ҳайдовчилар етishмаслиги далолати машина тушириш арасида эсга тушадиган ҳоллар ҳам учраб туради. Масалан, Самарқанд областининг Оқдарё райониди мавсум бошланиши олдидан 100 дан ошмиқ меҳаник-ҳайдовчи, Чимкент областининг Қиров райониди эса 50 дан ошмиқ меҳаник-ҳайдовчи етишмаган. Хўжалиқларнинг раҳбарлари, маҳаллий партия органиларининг буричи машина ҳайдовчиларни биланганларнинг ҳаммасини ишга жалб этиш, техникадан икки сменада фойдаланиш имкониятларини мизчилли билан кенгайтириб бориш, ҳар бир коллективга план топшириш, социалистик мажбуриятини нафакат бажариш, балки ошириб бажаришга ердан беришдан иборатдир.

Пахтанинг юқори сифатли бўлишини таъминлаш деҳқонларнинг асосий вазифаларидан биридир. Йиғим-теримнинг усулида олиб бориладиган, бутун пахта конвейери бегутовчи ишлатилган шунга эришиш мумкин. Ҳолбуки баъзи областлар хирмон, асфалтланган майдон тайёрлаш ишларини чўзиб юбордилар. Йўллар, кўприклар, тош-торози хўжалиқ ва қурилиш талабларини қўйиш билан ремонт қилиштилар. Ишчи жадаллаштириб машинада ётпақча терим бошланганига қадар даладан ётпақча тўқимачилик корхонасигача бутун пахта йўлида машина-ускуналарни тамонча тахт қилиб қўйиш — саноатини аъло сифатли махсулот билан таъминлаш демакдир.

Шу кунларда пахтакор районлардаги коммунистларнинг масъулияти аиниқса катта. Улар етиштирилган ҳосилни тамонча йиғиб-териб олиш, саяш ва далада топшириш учун ҳамма кун-ғайратларини сарфлаганлари ҳолда машина ҳайдовчилар, бригада ва бўлимлар ўртасида социалистик мусобақани ташкил этишга катта эътибор беришлари, энг яхши пахта усталарининг тажрибачиларини ҳар томонлама ёйишлари, хўжалиқлик ва меҳнат интизомини бузишга, техникадан қонирмасиз фойдаланишга қарши қатъий курашлари керак. Маънавий ва моддий рағбатлантириш чораларидан биллиб фойдаланиш тўғрисида партия ташкилотлари алоҳида ғамзурлик қилишлари лозим. Яхшиларни рағбатлантирган ҳолда ҳозирча юксак натижаларга эришмаган бўлсада, виждонан астойдил меҳнат қилаётганларини ҳам назардан қочирмаслик лозим. Ҳозир пахтакорлар орасида оммавий-сиёсий ишларини кенг қўлоқ ёйдириш, агитатор ва сиёсий ахборотчиларни далага чиқариш, кишиларни иссиқ овқат билан таъминлаш, уларга маънавий ва маданий хизматини ахсин йўлга қўйиш жуда муҳим ишдир.

Кун сайин терим ишлари кўлами кенгайиб, тайёрлов пунктларидаги бутлар кўприклиб бормоқда. Ҳосилни нес-нобид қилимай жадал териб олиб Ватанга беришга ваъдасини шараф билан адо этиш — барча совет кишилари сингари КПСС XXV съездини муносиб кутиб олиш учун таъйёрлик кўрсатиш пахтакор деҳқонларнинг ҳам аини муҳим ишдир.

«ПРАВДА» газетасининг 19 сентябрдаги бош мақоласи.

Бугун меҳанизаторлар ориз қилиб кутган даладаги етиб келди. Қуйи Чирчиқ райониди «Москва» колхозининг «зангори кема» қантланарига, «қани азаматлар, ишчи бошланглар» деган команда берилади.

Худойберган Ҳолдобенев бошлиқ бригада далада меҳаник-ҳайдовчи Зокиржон Раҳимов машинаси моҳирлик билан бошқариб бормоқда. Ҳар икки меҳанизатор терим мавсумида 150 тоннадан пахта теришга аҳд қилган.

Ўтган йили бу колхоз аъзолари ҳосилдорлигини 44,3 центнерга етказган эдилар. Бу йил колхозчилар КПССнинг бўлажак XXV съезди шарафига ҳосилдорлигини 46 центнерга етказишга, етиштирилган ҳосилнинг 90 процентиини машиналар билан териб олишга қарор қилганлар.

Пахта йиғим-теримини қисқа муддатда ушшоқлик билан ўтказиш учун барча тадбирлар белгиланган. Меҳанизаторлар

Қўшни Жияншоҳ Шохимардонов бошлиқ бригадада меҳаник-ҳайдовчи Зокиржон Раҳимов машинаси моҳирлик билан бошқариб бормоқда. Ҳар икки меҳанизатор терим мавсумида 150 тоннадан пахта теришга аҳд қилган.

Ўтган йили бу колхоз аъзолари ҳосилдорлигини 44,3 центнерга етказган эдилар. Бу йил колхозчилар КПССнинг бўлажак XXV съезди шарафига ҳосилдорлигини 46 центнерга етказишга, етиштирилган ҳосилнинг 90 процентиини машиналар билан териб олишга қарор қилганлар.

Пахта йиғим-теримини қисқа муддатда ушшоқлик билан ўтказиш учун барча тадбирлар белгиланган. Меҳанизаторлар

Ўртасида социалистик мусобақа уюштирилган. Терим мавсумида ҳалиб чикқан ва энг кўп пахта терган меҳаник-ҳайдовчи энг машина берилади. 100—150 тоннадан пахта терган меҳанизаторлар телевизор, ғилам ва би буюмлар билан муқофотлангандилар.

Меҳанизаторларга даладаги ўзида техника ердани бериш учун 2 та кўча устакхона ташкил этилган. Ҳар бир устакхонада 2 та селесар хизмат қилади.

Мақсад йиллик пахта тайёрлаш планини 3 октябрда, зиммага олтиган социалистик мажбуриятини 10 октябрда бажаришдан иборат.

Биз,— дейди колхоз раиси Исмоил Шубладе,— кун

далик терим суръатини 8—10 процентга етказиш учун курашамиз. Шунда белгиланган муддатда четдан ерданчилар олмай, ўз кўчили билан планни ҳам, мажбуриятини ҳам бажарамиз. Бугун икки машина иш бошлади. Икки-уч кундан кейин ҳамма машиналар тўла қувват билан ишлаб борилади. Шунда биз муҳаллаган суръатга эришамиз.

«Зангори кема»лар пайкал ораб бир меҳора матурур суръатда ишлайди. «Ана энди суръат қанот эвади», деб қўйди.

Б. ХАЛИЛОВ,

«Тошкент ҳақиқати»нинг махсус муҳбири.

430.000
ТОННА ПАХТА УЧУН

ОБЛАСТЬ РАЙОНЛАРИДА
ПАХТА ТАЙЁРЛАШНИНГ
БОРИШИ ТЎҒРИСИДА ШУ
ЙИЛ 19 СЕНТЯБРГАЧА
БЎЛГАН МАЪЛУМОТ

Биринчи стун — районлар, иккинчи стун — бир кунлик ўсиш, учинчи стун — мавсум бошдан берчи, тўртинчи стун — бир кунда машинада терилган, бешинчи стун мавсум бошдан берчи.

Янгийўл	1,66	13,36	—	0,02
Чиноз	0,86	5,99	0,12	0,28
Бекобод	0,85	5,82	0,23	0,23
Урта Чирчиқ	1,04	5,59	0,80	1,50
Пискент	0,76	4,52	0,20	0,33
Бўка	0,63	4,37	0,11	0,11
Оқўйғон	0,45	2,52	0,02	0,02
Юқори Чирчиқ	0,20	0,64	—	—
Қуйи Чирчиқ	0,04	0,54	—	—

Область бўйича: 0,74 4,83 0,21 0,35

ОБЛАСТЬ РАЙОНЛАРИДА
ПАХТА ТАЙЁРЛАШНИНГ
БОРИШИ ТЎҒРИСИДА ШУ
ЙИЛ 19 СЕНТЯБРГАЧА БЎЛГАН
МАЪЛУМОТ

(процент ҳисобда)
Биринчи стун — районлар, иккинчи стун — бир кунлик ўсиш, учинчи стун — мавсум бошдан берчи.

ОРКОНИКИДЗЕ	0,1	102,1
КАЛИНИН	—	100,1
Бўстонқў	0,1	89,3
Чиноз	0,1	87,0
Янгийўл	—	63,9
Оқангарон	—	55,9
Бўка	0,1	55,5
Оқўйғон	—	54,1
Юқори Чирчиқ	0,2	54,0
Пискент	—	47,2
Қуйи Чирчиқ	0,1	34,9
Бекобод	0,9	26,9
Урта Чирчиқ	—	21,6

Область бўйича: 0,2 52,9

ОБЛАСТЬ РАЙОНЛАРИДА
ШОЛИ УРИШНИНГ БОРИШИ
ТЎҒРИСИДА ШУ ЙИЛ
19 СЕНТЯБРГАЧА БЎЛГАН
МАЪЛУМОТ

(Экин майдонига нисбатан
процент ҳисобда)
Биринчи стун — районлар, иккинчи стун — бир кунлик ўсиш, учинчи стун — мавсум бошдан берчи.

Оқўйғон	4,5	4,5
Янгийўл	0,8	2,3
Бўка	1,6	2,2
Бекобод	0,6	2,0
Пискент	1,3	1,3
Урта Чирчиқ	0,3	1,3
Юқори Чирчиқ	0,5	0,7
Қуйи Чирчиқ	—	—

Область бўйича: 0,7 1,4

Л. С. ГЕРАСИМОВА РАПОРТИ: ИККИ БЕШ ЙИЛЛИК ПЛАН МУДДАТИДАН ИЛГАРИ БАЖАРИЛДИ

Тошкент тўқимачилик комбинатининг машина-ҳисоб станцияси билдирган лиқилин корхонадаги ҳамма фабрикаларга бир лахзада ёйилди: йиғирувчи Л. С. Герасимова Герасимова Тошкент тўқимачилик орасида биринчи бўлиб икки беш йиллик топшириқини бажариб бўлди. Меҳнат ва иш ҳақи бўлимининг ҳисоб-китобларига кўра бу воқеа ўз берилишига ҳали анча бор эди. Лекин зарбдор меҳнат хом чўтга тузатиш киритди.

Любовь Сергеевна коллективда 27 йилдан бери ишлаб новатор, ишлаб чиқаришнинг катта-катта резервларини беш йиллик хизматига қўйи билангина киши сифатида шухрат қозонди. Йиғирув деҳқонда янги машиналар уратилганида унинг чиниқтириш Герасимовага топширилди, ва ишчи қисқа муддат ичиди шу техникани лойиҳадаги иш унумига чиқара билди. У янги машинада 1973 йил 11 сентябр кунини шахсий беш йиллик планини бажарди.

Ўтган йилнинг январда иккинчи йиғирув фабрикасида лаборатория устакхона очилди. Бу ерда ил узоқлигини қамайтириш йўллари изланади. Шу устакхонадаги машиналарни яхшиларини яхшиларини Социалистик Меҳнат Қаҳрамони

Буолма Жўраева, Валентина Емельянова, Кастерина, Любовь Сергеевна Герасимова-лар ишлатишганди. Шундай қилиб, бу ерда Л. С. Герасимова йиғирув ишлаб чиқаришнинг нақард катта ишончилири борлигини ақлол қўрсатди. У ўзининг сменашошлари билан нормадан 1160 урчуқ ўрнига 2400 урчуқда ишлашга ўтди. Шундай қилиб, мамлакатнинг йиғирув деҳқонлари энг катта титизликка эришилди ва бир йилда икки йиллик план, беш йилда эса ортиги билан икки беш йиллик план бажарилиди. Любовь Сергеевна шундай тезкорликда ишлашнинг ҳоҳловини ҳаммага бунини тушунтириб берди.

У деҳқа барвақт келиб, смена бошлангунча машиналарини артиб-суртиб, тахт қилиб қўяди. Майда носозликларни мастер ерданчиларнинг келишини кутмай ўзи тузатади: станокни ахсин урганиб чиқарди. Ил узоқлиги сабабларини ҳам урганишганди олддини олиш чораларини кўриб қўяди. Шунинг учун ҳам унинг машинасидаги ил комбинат бўйича ўрта ҳисобдан анча камроқ узаниб туради. Ил узанган тақдирда ҳам бунини у нормадан 4,7 секунд ўрнига 2,8 секундга қадар юргитиб юборади.

Л. С. Герасимованинг ҳам-

ма машиналарини иш ўрни дошмо озада. Қалава сифатини аиниқса, лиқат билан кузатиб боради.

Машина юриб турганда айланб чиқиб маршут меҳнатини янги асосда ташкил этиш хизмати ердани билан талланганлигидан нормадан 16 минут ўрнига 8 минутни эгаллайди. Шу тахлитда қўшимча техникани ишлатиш учун зарур соатлар йиғилди.

Любовь Сергеевна беш йиллик бошдан бери 230 тоннадан зиёд калава тайёрлади. Бу — илдинонта қўйлаклик газлама тўқимачи бемалол етади.

Комбинатдаги дошдор ишчилардан намуна олган 1744 тўқимачи ҳам нормадан ташқари машина устуналарини ишлатишди. Бунинг натижасида ил йиғиришда қўшимча 117 машина-смена ва газлама тўқимачи 790 станок-смена жорий этиш имконияти арундога қолди. Мамлакат беш йиллик бошланганидан бери қўшимча 2047 тонна калава ва 7 миллион 929 метр газлама олди. Пойтахт тўқимачилик КПСС XXV съезди шарафига пландан ташқари яна 2,5 миллион сўмлик махсулот бериш мажбуриятини олди.

И. МАРГОНИН,

(ЎЗАТ).

ПЛАН БАЖАРИЛДИ

«Союзбекгаз» трестига қарашли 1-механизацияланган колонна коллективни тўққизинчи беш йиллик планини энда с билан адо этди. Беш йил ичиди 12 миллион 512 минг сўмлик қурилиш-монтаж ишлари, шу жумладан 5037 километр узунлидаги газ тармоқлари ишга туширилди, пойтахт областимизнинг 29882 хонадон газлаштирилди.

Областимиздаги 50 га яқин колхоз ва совхозда «зангори олов» тармоқлари ишга туширилди.

Бундай катта муваффақиятларга эришилди кўча меҳанизацияланган колоннанинг Р. Мавлонов, И. Норданов, Ф. Петерслар бошлиқ коммунистик меҳнат бригадалари, В. Медведев, А. Халилов, Б. Аблаев раҳбарлик қилган коллектив бригадалари билан.

1-механизацияланган колонна ахли КПСС XXV съездини муносиб меҳнат совғалари билан кутиб олган мақсаддада ошйрилган социалистик мажбурият олди.

ГДР ПАРТИЯ-ДАВЛАТ ДЕЛЕГАЦИЯСИНING
СССРГА ҚИЛАДИГАН
РАСМИЙ ВИЗИТИ
ТЎҒРИСИДА

КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва СССР Министрлар Советининг тақлифига буюган ГБСР Марказий Комитетининг Биринчи секретари ўртоқ В. Хонекер бошчилигидаги Германия Демократик Республикаси партия-давлат делегацияси шу йил октябр ойининг биринчи ярмида расмий дўстлик виёити билан Совет Иттифоқида келди.

ЭРТАГА-ЎРМОН
ХЎЖАЛИГИ
ХОДИМЛАРИ КУНИ

ЎЛКАМИЗНИ БОҒ- РОҒЛАРГА БУРКАЙЛИК

ТОҒЛАРДА БОҒЛАР

◆ ЧИРЧИҚ ўрмончилик хўжалиги коллективини тоғ бағирларида мевазор боғлар барпо этиш йўлида астойдил иш олиб бормоқдалар. Бир вақтлар ўт-ўланлар ўсиб ётган тоғларда замонавий-қудратли техника ёрдамида айланма супачалар ҳосил этиб, унга мева даракларини кўчати ўтказилганга бир неча йил бўлди. Ҳозир шу жойларда мевазор гарқ пишиб, мўл-кўлчилик вужудга келмоқда. Турғун Жонқўйлиқов тоғ бағирларидаги боғларнинг ҳақиқий жонқуларидан. У ўз меҳнати, мевачилигини ривожлантиришга бўлган ҳаракати билан коллектив ўртасида ҳурмат қозониб келмоқда. Суратда: Т. Жонқўйлиқов.

М. Портнов фотоси.

Паркентдан юқорига, баланд-паст адирлар оша кетган йўл хушманзара «Сўқоққа бошлайди. Адирлар бағридаги узумзорлар, серҳосил боғларни кўз илғамайди. Йўл бўйидаги ям-яшил арча, чинорлар Паркент ўрмон-мелиоратив станциясига қарашли. Ўрмончилар посёлкаси худди мана шу ерда, тепаликдаги текисликка жойлашган. Узокдан Чотқол, Паркент тоғларининг осмонлар, қорамтир чўққилари водийга салобат бағишлаб қараб тургандай.

Ўрмончилар яратган боғлар шу йилдан ҳосилга кирди, — дейди кувонч ва фазр билан станция директори Хайитали Амаров.

Ғазик машинаси кичик йўлдан куч билан телега тирмашиб чиқмоқда. Олдинда — поёнсиз яшил водий. Тоғ сўмоғининг чап тарафи боқизор, ўнг томонда эса олмасор. Ундан нарида узумзор, олхўризор, ўрикзор ва анғозорлар бошланади.

Боғ оралиғимиз. Олтиндек товланиб турган беҳи ҳосили шохларини мажнун толдек эгиб қўйибди. Токларда осилиб турган паркати узум қўшда ажиб товланади. Пишиб етилган олхўри, олмасордан кўз узолмайси.

Паркент мелиоратив ўрмон хўжалигининг ташкил этилганга кўп вақт бўлгани йўқ. Ер, туپроқ, эрозиясига, доғу ва жа-лага қарши тоғлар бағрида ўрмонзорлар ташкил этиш ишларини мана шу хўжалик олиб бормоқда. Қисқа муддатда 3 минг гектардан ортиқ ерга кўчат ўт-

қазилди. 16—30 градусли қияликларда айланма супача шаклида қирқилиб, мева, манзарали дараклар экилмоқда. Мана энди ана шу боғлардан дастлабки ҳосил олинмоқда.

Боғларда меҳнат авжида. Ҳосили йигиб олинган тоқлар қирқилиб, таги юмшатишмоқда. Мева, манзарали оралиғига ишлов бераётган тракторлар бир зум тинмайди. Ундан нарида бўлдо-зорлар тик қияликка янги трасса очмоқда.

— Рулда ўтирган йигит Холмат Ортиқов, — деди директор бўлдозорчинини кўрсатиб. — У 30 градус қияликда тракторни маҳорат билан бошқаради. Булдозор кетидан ҳайдов трактори юриб бормоқда. Тракторчилар Бегим Туроев, Жума Йўлдошев бутун тажриба ва маҳоратини ишга солиб меҳнат қилишмоқда. Уларнинг гайрати, шижоати билан адирлар бағри янги либос кийиб яшамоқда.

Мана шу ерда мелиоратив станциянинг илгор отряд бошлиғи Тоҳир Собиров билан танишдик. У бошлиқ ўрмончилар Бўстонлик районидagi «Қизил Ту» колхозини ташкил қилганда иш олиб бормоқдалар. Кейинги икки-уч йил ичидан отряд коллективи 450 гектар майдонни ўзлаштириб, мева, манзарали дарахт экти.

Тоҳир Мингашаров отряди коллектив ҳам аjoyиб меҳнат муваффақиятларини кўлга киритмоқда. Улар экилган кўчатларнинг 80—85 процентини кўчатиришга эришдилар. Бу ишга

ўрмончилар катта меҳнат ва тажриба сарф этишмоқда.

— Хўжалигимизда барча ишлар комплекс механизациялаштирилган, — дейди Хайитали Амаров. — Ер ҳайвондан тортиб кўчат экишгача бўлган иш жараёнлари техника зиммасига юклатилган. Кўчатлар «АПЛ-6» маркали агрегат ёрдамида энди билан бир вақтда кўчат тулларига сув қўйилади.

Ўрмон мелиоратив техниклари Мирзамурод Абдуллаев, Мирпўлат Куронбоев, Манзура Абдуллаева, Мурод Андакулов, Фарид Андакуловлар ҳам коллектив ҳурмат-эҳтиромига сазовор бўлган ўрмончилардир.

Ўрмончилар шу кунгача 1800 гектар ердаги боғни фойдаланишга топширдилар. Калинин номи, Энгельс номи, «Гулистон» колхозларида ўрмончилар яратган боғлардан 40—50 тоннада мева топширилди.

Техникадан самарали фойдаланиш, меҳнат унумдорлигини ошириш туфайли улар ўз байрамларини муносиб меҳнат соғинари билан қарши олаётдилар. Майдонларга экилган кўчатларнинг 70—75 процентини кўчатиришга эришдилар. Парваришлов ишлари ҳам уюшқоқлик билан олиб борилапти.

Партиямизнинг навбатдаги XXV съездини муносиб кутиб олиш учун ҳаракат қилаётган ўрмончилар янада гайрат ва матонат билан ишламолдалар. Келгуси йили 350 гектар майдонни ўзлаштириш ва кўчат экиш режаси тузиб қўйилди. Тоғларни боғларга буркалаётган, адирларни яшнаттаган яшил бойлик иқдорларига доимо зафар ер бўлсин!

Н. ТУРАЕВ, Паркент.

ИЛҒОРЛАР ИЗИДАН

Комсомол аъзоси, механикатор Гани Бегматов Ленин ордени «Ўзбекистон ССР беш йиллиги» совхозининг «Дустлик» бўлинидаги Асаба Куртимет бошлиқ бригадада эвено бошлиғи бўлиб ишлаяпти.

Дастлаб эвено 83 гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан 43,5 центнердан ҳосил олишга эришди. Эвено бошлиғи «зағори кема»да 180 тонна пахта терди.

Тўққизинчи беш йиллиқнинг якуловчи йилида эвено аъзолари 74 гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан 46 центнердан ҳосил кўтариш учун тер тўкиб ишлабдилар. Мўл ҳосил етиштиришда эвено аъзолари Аскар Кекишев, Исроилжон Тўйчиев сингари сувчилар муносиб хисса қўшдилар. Г. Бегматов таъшбўсовор механикаторлар изидан бориниша машина билан 200 тонна «оқ олтин» териб олишга сўз берди.

А. НОДИРОВ.

ҲОСИЛ БЎЛИК

...Николай Гим кўп йиллардан бери Бўка районидagi «Октябрь 40 йиллиги» колхозининг шолчилик бригадасига етакчилик қилади. Ўтган йили бригада аъзолари 50 гектар ерда деҳқончилик қилишди. Ҳар гектар ердан 30 ўринга 56 центнердан ҳосил йигиб олинди. Хўжалик шолчининг ўзидан 74697 сўм даромад қилди. Бу мўлжалдагидан 2 баравар кўдир.

Бу йил улар 70 гектар ерга эртапишлар «Ўзрос-59» навали шол экидилар. Сув таъминлиги та қарамай, майдонларда мўл ҳосил тўпланди. Бригада аъзолари оқибатдаги шолчилар муносабатини муҳофаза қилиб, ва КПСС нинг XXV съездини ерхўз билан кутиб олиш учун оширилган социалистик мажбурият қабул қилдилар, ҳосилдорлигини 65 центнерга етказишга сўз бердилар.

М. ПОРХОНОВ.

СЕНТЯБРДА ЧИГИТ ЭКИЛМОҚДА

Тошкентда чигит экиш бошланди... Г. С. Зайцев номида пахта селекционери ва уруғчилик илмий тадқиқот институтининг селекционерлари янги навлар чиқариш учун белгиланган автоматлаштирилган теплицанинг дастлабки жўяларини уруғ билан тўлдирди. Бу уруғлик чигит Қарши даштадаги «Москва» совхозидан олиб келинди. Бу ерда пахтанинг истиқболли навларини синаб кўриш ва кўпайтириш учун Ўзбекистонда биринчи болгон барпо этилган.

Институт селекционерлари бу йил пахтадан иккинчи марта ҳосил олдидлар. Биринчи ҳосил теплицанида февраль ойида олинган эди. Иккинчи ҳосил совхозда олинди, бу ерда жўяларнинг усти полистилен пленка билан ёпиб қўйилган эди. Учунчи ҳосил келгуси йилнинг бошида пилиши.

Индига уч марта ҳосил олиш имконини берадиган селекционери пахтанинг янги навларини чиқариш муддатларини уч ҳисса қисқартирди.

Ю. ЮДИН, ЎзТАГ мухбири.

ЯНГИ ЕРЛАР САҲОВАТИ

Бундан бир йил илгари бу ерларда сугориладиган деҳқончилик қилинмас эди. Қўпроқ баҳорикор экинлар, оқилар, адирларда колхоз-совхозларнинг моллари боқилар эди.

Хандам канали шу адирларни қумуш камардек кесиб ўтгандан кейин асрий адирларга жон киргандек бўлди. Энди бу ерлар фақат қўнма неэларга эмас, ёз бўйи, ҳатто кўз фаслида ҳам қўн-қўн либосига бурканадиган бўлиб қолди. Шу навал қирғоқларида турган сабзавотчилик, поличиллик, богдорчилик совхозлари ташкил этилди. Улардан бири Йўлдош Охунбоев номи билан аталди.

Кенжа совхоз коллективини деҳқончиликни ривожлантириш, ҳосилдорлигини ошириш, қароқ ерларга сув чиқариб берган партия ва хўжаликнинг ишончини оқлаш мақсадида астойдил ишга киришди. Биринчи қўнма улар учун синов палласи бўлди. Бу синовдан у муваффақиятли ўтди. Барча экинлар белгиланган майдонга ўз вақтида юқори сифатли қилиб экилди. Картошка, сабзавот ва полиз экинларининг парвариши илгор хўжаликлардагидек яхши олиб борилди.

Янги ерларда ташкил этилган совхознинг биринчи қадами кутди ва баракали бўлди. Коллектив давлатга полиз, сабзавот маҳсулотларини етказиб бериш йиллик планини ошириб бажарди. Ҳозиргача жамми салмак 4 минг 500 тонна маҳсулот тайёрланди. Улар ҳаммаи бўлиб йил охиригача 6810 тонна маҳсулот сотиш учун шу кўнларда астойдил меҳнат қилмоқдалар.

— Коллективимиз, — дейди совхоз директори Э. Худойберганов, — биринчи муваффақият — мустақамлаб, ўзинчи беш йиллиқнинг дастлабки йилига мустақамлаб замин тайёрлаб қўйиш учун курашмоқда. 500 гектар ғалла экилдиган ер шугордан чиқарилди. Қолган ерлар ҳам сифатли ҳайдалмоқда. Картошка ва сабзавот уруғлари жамғарилаётди. Янги кўнларда қўнм дон экинни бошлаб юборамиз. Келгуси йил эрта баҳорда меҳнаткашларга етказиб бериш мақсадида 15 гектар ерга турли сабзавот уруғлари экиб қўйдик. Совхозимиз ўз кучи билан 400 минг сўмлик капитал қуришиш ишларини амалга оширди.

Биз партиямизнинг XXV съездини муносиб меҳнат соғинари билан кутиб олиш мақсадида янги ерларда ташкил этилган совхоз, экономикасини тобора кўтариш учун ҳормай-толмай меҳнат қилаверамиз.

Суратларда: [чапдан] ўрмон мелиоратив станцияси директори Х. Амаров, отряд бошлиқлари дан Т. Мингашаров, Т. Собиров ўртоқлар янги ҳосилни кўздан кечирмоқдалар. Автор фотолари.

КАЛИНИН районидagi Навоий номидаги колхоз картошка, сабзавот етиштиришда, богдорчиликни ривожлантиришда, чорва маҳсулдорлигини оширишда бир неча йиллардан бери қолоқ бўлиб келар эди. Хўжаликда меҳнат нитизоми низолат бўлашиб кетган, бунинг устига жамоат мүлкни талап-тарож қилиш ҳоллари ураб турарди.

Шу йил бошида колхозга янги раис сайланди. Колхоз хўжалигини ҳамма жохатдан тараққий эттиришда райондагига эмас, областимизда намуна бўлиб келатган «Ленин йўли» колхозидан бир неча йиллар давомида агрономлик вазифасида ишлаган, хўжалик ишларини олиб боришда ўз устоз, республикада хизмат кўрсатган агроном Сидик Мухаммадиевдан кўп тажриба ўрганган Нодир Боймұхамедовни район партия комитети колхоз раислигига тавсия қилди. Қишлоқ аҳли бу тақлифин астойдил маъқуллаб, қабул қилиб олди.

Уртоқ Н. Боймұхамедов колхоз партия ташкилоти, коммунистлар ва активлар билан ҳамкор, аҳл ишлаб, билим ва тажрибасини коллектив хўжалигининг ривожига сарф этмоқда. Навоий номидаги колхоз аъзолари якуловчи йилда гайрат билан меҳнат қилмоқдалар. Картошка, сабзавот маҳсулотлари тайёрлаш ўн кўнлик, ойлик топшириқлари муддатидан илгари бажарила бошланди. Колхоз картошка, сабзавот ва бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотлари тайёрлашда эришган ютуқлари эвазига Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, республика Олий Совети Президиуми ва Министрлар Советининг кўчма Қизил байроғини қўлга киритди.

Яқинда махсус мухбиримиз шу колхозда бўлиб правление раиси Нодир БОЙМУХАМЕДОВ билан суҳбатлашди. У қуйидагиларни ҳикоя қилиб берди:

— КОЛХОЗИМИЗГА республика кўчма Қизил байроғининг берилганлиги қишлоғимиз аҳлини бениҳоз ҳурсанд қилди ва гайратига-гайрат қўшди. Аввалги йилларда кўчма Қизил байроқ олиш ўқда турсин, районда, областда бўладиган мажлисларда таъкид қилинмасиникимиз, — деб юракни ҳовуллаб юрган навлар кўн бўлган. Лекин шу пайтлардаги танқидлар, колхоз ҳақида билдирилган мулоҳазалар жуда турги бўлар, аммо бу танбеллардан ҳулоса чиқариш тўғрисида чинқаммага ўйлаб кўрилмас эди. Мен бу билан колхознинг ўша вақтдаги раҳбарлари беғам, мутлақо ишмасдилар, деб айтмоқчи эмасман. Аммо, танқид таққидлигига қолиб кетганлиги, раҳбарлар, мусобақадорлар томонидан берилган маслаҳатларга амал қилинмаганлиги хўжаликнинг тобора орқага кетишига сабаб бўларди.

Мен бу йилги дастлабки ютуқларимиз ҳақида гапирганидан олдин шу ютуқларга эришиш мақсадида колхоз правлениеси ва партия ташкилоти йил бошидан бери қандай иш-

ларини амалга оширганлиги, нима-ларга эътибор бераётганлиги ҳақида гапирмоқчиман.

Колхозчиларнинг умумий мажлисида кейинроқ биз правление ва партияда маслаҳатлашиб, қишлоқ невисларини қақриб, йиғилиш ўтказишга, улар билан маслаҳатлашиб, фикрлашиб ишчи шу асосда ташкил этишга қарор қилдик. Колхозда яшаб, унинг тараққийи учун Улғу Батан урушидан илгари, уруш йиллари ва ундан сўнг хўжаликка раҳбарлик қилган кишилар, бугунги кунда колхознинг орқага кетаётганлигини нўриб қайғуратган кекса отахонлардан 150 га яқин киши йиғилишга қақрилдик.

Колхоз активлари иштирокида ўтказилган мўйсаридилар йиғилишида шу колхознинг сойик раиси, бугунги кунда пирин-бадавлат ҳавт кекираётган Меҳром ота Исломов, Бошқайиш ота Нишонов, Қозойбой ота Азимов, Қарим ота Боймұхамедов ва шуларга ўхшаш қишлоқнинг ҳурматли кишилари колхозни илгор хўжаликни рақторига етказиб олиш учун

қўқуқ юмшатишмай, ҳамма вақт экинларини ўт босиб ётар эди. Сувлар ериқларда тошиб, пасткам жойларда оқиб ётгани ҳолда сабзавот экинлари чанқатиб қўйиларди. Бригада бошлиқлари, колхознинг айрим раҳбарлари уларни берган топшириқнинг қандай бажарилаётганлигини назорат қилишмасди. Шунинг оқибатида бир вақтлари мўл-кўл ҳосил олинган ланкалар ҳосилдорлиги жуда пасайиб кетди. Масалан, 1974 йилда гектаридан 8—9 тоннадан картошка, 12—14 тоннадан сабзавот олинди. Райондаги илгор колхозлар 15 тоннадан картошка, 30—35 тоннадан сабзавот ҳосили олаётганда, зоғариқлиқ юқори қисмида бўлган, яъни сунинг қўлоқ бошига жойлашган Навоий номидаги колхознинг ҳосилдорлиги шундай пасайиб кетган эди. Колхозчининг ўртасида мусобақа ташкил этилмаган бўлиб, яъни ишлаётганлар рабаълаштирилмасди.

Узунчилиги ва богдорчилик соҳасида ҳам жуда кўп камчиликлар бор эди. Масалан, колхознинг мевазор боғларидagi дараклар вақтида ке-

сиб турилмас, сугорилмас, ўғитланмас, атрофи юмшатишмас эди. Оқибатда ҳосилга кирган олма, яхши зарпечак босиб кетган бўлса ҳам парво қилинмас эди. Узумзор боғлардаги тоқларнинг эанги шунчалик катта бўлиб кетган эдики, унинг чўтоқ шохлари жуд ўз ҳосил берар, бог ҳаракатини қоплаш ўқда турсин, колхозга зарар келтирар эди.

Қишлоқ кексалари бу сўзларини эчиниб билан айтишди, агар аҳиллик, бирдамлик бўладиган бўлса,

процент бажарилаганиги қишлоғимиз кишиларини гоат қузонтириб юборди. Чунки, бир неча йиллардан бери колхоз йиллик планини йил тамом бўлганда ҳам бажара олмай қолар эди.

Ҳали далапаримизда маҳсулот кўп. Биз уларни тезроқ йиғиб-териб олиб, аҳолига етказиб бериш учун социалистик мусобақани қўчатириш ҳолда астойдил меҳнат қилмоқдамиз. Шу билан бирга келгуси йил ҳосили учун ҳам замин тайёрлаб

қўйиш кераклигини ахши биланмиш. Пйёз, чеснок ва бошқа қўнғи экинларини экиш тугалланай, деб қолди. Маҳсулот етказиб бериш, кўпайтиришда Юсуф Исломов, Садулла Рўзимов, Абдуллазиз Абдуллазимов, Миразиз Миртурсунов, Тўгон Холдоров каби илгор бригадалар, Ш. Турсунов, Н. Тўрақўжас, У. Бурхонбоев каби илгор колхозчилар, С. Абдуллаев, А. Тўрақўжас, Ж. Екубов, Э. Бойматов, А. Махаммадбеков сингари механикаторлар, шоферлар бошқаларга ўрнат бўлмоқдалар.

Чорвачилик соҳасидаги ишларимизнинг ҳам бир мунча йўлга қўйиб олди. Қорамоллар туёқ сонини планда кўрсатиладиган бирмунча кўп. Мўлжалдаги сиғирларни боқиб, уларда кўнлаб сўт соғиб олиш йўлида чорваларимиз астойдил ҳармат қилмоқдалар. Шунинг натижасида сиғирлардан сўт соғиб олиш ўтган йилдагига қараганда 35 тонна, давлатга сўтиш эса 14 тонна кўп бўлмоқда.

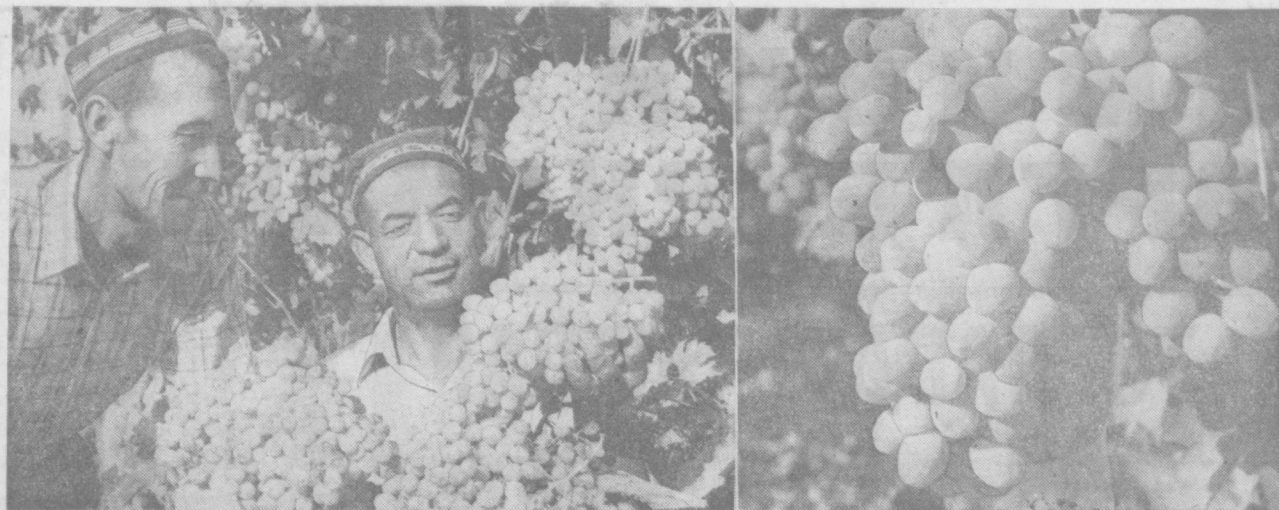
Даромадга қараб буромад, деганларидек, ерлар унумдорлигини оширилганлиги, меҳнатга муносабат ахши томонга ўзгартирилганлиги, бри-

ЮКСАЛИШ ЙЎЛИДА

104

♦ОРЖОНИКИДЗЕ рай- ондаги Ленин номи- ли колхоз узумчилик би- лан донг чиқарган хў- жалликлардан. Бу ерда машхур соҳибкор Риза- мат ота Мусаммадхон- нинг шогирдлари кўп. Улар ўз ўстозларидан я- раган узум, навидан яил сайкин мўл ҳосил етқи- тириш, шакарликларни ширин-шакар узум би- лан кўпроқ тайминлаш учун зўр гайрат кўр- сатиб меҳнат қилмоқда- лар. Колхоз боғларида бу йил узум ихтиёжда кўп бўлмоқда. Бунда М. Жалилов ва М. Мир- юнусов ўртоқларнинг хизматлари катта роль ўйнаётди. Суратда: [ча- дан ўнгга] М. Жалилов ва М. Мирюнусов ўр- тоқлар узумни етишти- рган узумни кўздан ке- чирмоқдалар.

Н. Тўраев фотос.

БҮРЧ ВА САДОҚАТ

КАСБИНИГИНИ ЭЪЗОЗЛАНГ

Шифокор бўлиш орзу-ният- лари билан минглаб ёшлар республика медицина билим юртиларида, институтларида тахсил кўрмоқдалар. Бугунги, эртани насли Луқмон ожиз беморни даволайди, дарадини олади. Энди икки томон бир- бирдан шодон—бемор соғайга- нидан, шифокор даволаганидан.

Медицинада яхши натижага эришиш фақат моҳир шифо- корнинг қўлидан келади. «Нў- ноҳ ёзувчи, чала-расом, ис- теъдодсиз артист бўлиши му- мкин, аммо ёмон шифокор бў- лishi асло мумкин эмас. Бу жи- нол» деган ади буюк рус шифокори М. Нончаловский. Хазрат Навоий ҳам шифокор ҳақида мулоҳаза юритар экан, дейди:

Хаёқ табиби, хушгўй тан ранишга шифодир.

Омию-туйд, бархуш эл қонига балоидир.

Шу бонс ҳаёт тажрибалири- га асосланиб, шифокор бурчи ҳақида мулоҳаза қилмоқчи- миз.

Ота-она орауси билангина эмас, балки шифокорлик кас- бида ёшлардан меҳр қўйган, нитилган талаба моҳир шифо- кор бўлиб етишади. Павловдан «Сиз қандай қилиб физиолог бўлгансиз?» деб сўраганлари- да: «Ешланишда инглиз олими Льюснинг «Маниш физиоло- гиясини» ўқиганим, шундан сўнг менда физиолог бўлиш шийири тургиди», — деб жа- воб берган. Олим ўз иштиё- қи қондирбигина қолмай, сама-

рали меҳнатлари эвазига меди- цинада ўқмас из қолдирди, дунё уни таниди.

Илм берувчи устоз қанча та- лабчан бўлса, шунча маъқул, талабанинг «зуваласи» ахши- лашади, чунки, «олма пиш, о- зимга туш» билан киши шифо- кор бўлиб кетавермайди. Буна- қа сонда бор, саноқда йўқ «ши- фокор», ҳаттоки уликдан ҳам тирикчи акратолмайди. ТошМТИ профессорларидан Е. Шляхтин, Л. Тереховдан биз хануз миннатдоримиз, чунки, улар жуда қаттиқ қўли устоз адилар.

Вена юридик факультетининг муаллимларидан бири меди- цина факультетининг профессори Зиммелвейскан сўрабди:

— Студентларингизни ҳимоя этишга руҳсат этинг: улар сиз- дан жуда кўришади. Талаба- ларингизни бироз юмшатсангиз бўлмайми? — дейди.

— Муллолар, мумкин эмас. Ёмон адвокат тўғайли ишчи мол-дўшисидан, оодлиқдан маҳ- рум бўлади. Агара врач ёмон бўлса, бемор жонидан маҳрум бўлади, — деб жавоб беради профессор.

Гузаримиз чойхонасига баъ- зан талабалар ва уларнинг айрим муаллимлари йиғилиша- ди. «Баэм-жамшид» кўришади.

Бундай йиғилишлар қиммат- ли вақт беҳуда ўтишига са- бабчи бўлади, айниқса ичкилик ва тамани бўлажак шифокор-

ларнинг ҳулқиға салбий таъсир қилади. Чойхона аҳли эса ёқа- сини ушлаб тавба дейди. Бу- нинг устига талабаларнинг орасидан гердайданлари, тили саломга бормайдиганлар ҳам бор. Бундай майнашпараст та- лабдан кўпинча шодон ва таъмагир «ҳамдам» етишиб ча- қали.

«Калила ва Димна»да шифо- корларнинг ҳасас ва таъмагир бўлмаслиги кераклиги тақрор- тақрор айтылади. Шота Руставели- нинг замонадоши Хўжа Кофи- лий шифокорнинг виждони пок бўлиши, у очкўз бўлмаслигини таъминлайди.

Устоз олим Е. М. Шляхтин 30 йилларда иккинчи меҳнат дентга бошлана бериб, овқа- тидан ҳам хабар олиб турарди. Ҳозир медицина фанлари док- тори, профессор Ф. Амиров профессор Е. М. Шляхтин на- зари тушган студентлардан эди. Эру-хотин профессорлардан Команцев, Павловлар муҳтож талабаларга қўшимча стипендия бериб турардилар. Врач ва таъминотчи Ж. Нуриллаев шу олимланинг беминнат ёрдами- дан баҳраманд бўлган. Ўша йилларда профессор Н. Лебе- дев икки кийиб, циркда кураш тушарди. жамгарган пулини етим-есирларга бағишларди.

Кўпчилик муаллимларимиз оғир касалларга ёқадиган маҳ- сус таом пишириб, келтириб беришарди. Биринчи чиққан

олча, гилос, бодринг, помидори билан беморни хушуд этади- ган шифокорлар кўлаб топи- лади.

Мана шунақани самимий ҳамдардик, меҳрибонлик бе- морнинг кучига-куч қўшиб, унинг тез соғайишига асосий мадад бўлади, алаббат.

Ҳақиқий шифокор оғир бе- морни ташлаб кетмайди. Бир неча соатлаб давом этадиган дамларда энчилик, хушёрлик билан тадбир кўради. Ана шу- нинг, Навоий таъбири билан айтганда, шафқатли табиб чи- қадиган жонинг жасаддан ан- ралишига мон бўлади...

Ярим кечада пенсионер Қў- қор отанинг аҳволи тўсатдан оғирлашиб қолди. Фарзандлар қўшни врач К. Асқовни чақир- иб чиқарди. Шифокорнинг аниқлашча, ичак чала паралич бўлиб, ҳаракатдан тўхтаган, юрак ва ўпка сиқилиб, нафас олиш оғирлашган. Врач кунт ва садоқат билан керакли тадбир- ларни кўрди. Беморнинг кўзи очилганда у ҳам беҳад кўрсанд бўлди.

Кези келганда айтиб қўйиш керакики, беморлар айрим шифо- корларнинг қўпол муомалалари- дан шикоят қилмадилар. Ва- ҳолакин, сўз баён эта бидиш медицинанинг уч устунидан би- ридир (сўз, гнѐх, тг). Батъан мана шунақаси ҳам бўлиб ту- ради.

Санэпидстанция врач М. Со- лихова энди муомала бошлани- ши билан «Сиз билан икки со- атдан бери гаплашмаямиз, ҳали ҳам тушунмадигансизми?» — деб тескари қараб олди. Бу қандай муомала бўлди? У қаршисда турган кишининг изтироб че- канини билармикан?

Беморни ортиқча кутдириб қўйиш, юзани текшириш, «Эр- та-индин келинг» каби муомала- дар узра чипқон ҳосил қила- ди, холос. Олди ва осон ишни чигаллаштириш, кишининг сарсон қилиб қўйиш каби ҳо- лар баъзи тиббий муассасалар- да содир бўлиб туради. Асли- да бу билан улар улуг номга доғ туширадилар.

Шифокорнинг бутун умри талқинот ва кузатиш билан ўтиши керак. Ахс ҳолда у борган сари «Ўтмаслашиб», халқ саломатлигини қўзлаган, кўпчи- лик ишига ўз ҳиссасини қўй- ган фидойи шифокорларни «Ўл- кан кишилар» деб атаган эди М. Горький. Келинг, мўътабар касб-коринини эъзозлайлик. Беминнат ҳизматининг сало- матлик йўлига бахш этай- лик.

М. КОМИЛОВ, медицина фанлари докто- ри, профессор.

З. ЭГАМБЕРДИЕВ, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган врач.

МУЗЕЙ ЗАЛЛАРИДА — БИРИНЧИ СИНФ ЎҚУВЧИЛАРИ

Тошкентдаги Ленин райони мактабларининг биринчи синф ўқувчилари Шухрат Яхьяев, Гулнора Иброҳимова, Влади- мир Жосов, Темир Қодиров ва бошқа юзлаб биринчи синф ўқувчилари учун 16 сентябрь алоҳида шоду-хуррамлик кўни бўлди. Улар эрталаб В. И. Ле- нин марказий музейининг фи- дилига келишди. Музейнинг кенг залларида иккинчи марта Ленин дарслари ўқазилди. Би- ринчи дарс мактабда ўқув йили бошланган кўни ўтказилган эди. Ҳозир эса минг-минглаб бебаҳо экспонатлар Илмий тў- рисида сўзлаб беради. Экспо- натларни кўришдан ташқари биринчи синф ўқувчилари узуг доҳийнинг овозини ҳам эшит- дилар. Улар музейнинг кино залда Кремль томон қадам ташлаб бораётган Владимир Ильич Ленинни, унинг Қизил

майдонда нутқ сўзлаб турган чоғини томоша қилдилар. Ўқувчилар заллардан бериға табиий наталиги қандай бўлса худди шундай ҳолча ясаиб қўйилган Володи Ульяновнинг хонасида узоқ тўхтаб қолди- лар.

Биринчи синф ўқувчиларини 1919 йилдан КПСС аъзоси Ро- залия Генриховна Шерешевская қизинг табриқлади. У унинг Ильич билан учрашганлиги тў- рисида ҳикоя қилиб бериб, бо- лаларни ҳамisha Ленин пасият- ларига содиқ бўлишга, фанлар- ни муваффақиятли оғалашга чакирди.

Тошкентнинг бошқа районла- ридати мактабларининг биринчи синф ўқувчилари ҳам яқин кун- ларда музейда Ленин дарсла- риди қатнашадилар. (ЎзТАГ).

МАРВАРИД ИЗЛОВЧИЛАР

МАНИЛА. Дунёда Сулу ва Тавитави оролларидагидек хилма-хил сермарварид жой топилаб кетар. Шунинг учун бўлса керак, бу ердаги гузал- лар марваридни ҳатто безак ўрнида ҳам қўришмайд.

Денгиз остида марварид олиб чиқувчилар оролдан кўпчи- лик аҳолининг ота мерос касбидир. Улар ҳозирги замон- да яшаётган бўлсаларда, энди- ликда ҳатто оддий курортчи- ларга ҳам оддий бир асбоб бў- либ қолган акваланг марварид изловчиларга ҳали етиб келма- га йўқ. Ленин бу кишилар акваланг қиймасалар ҳам сув остида тўрт-беш минут тура оладилар.

Денгиз остида марварид из- ловчилар шухрат бутун Фи- липпинга ёйилган. Марварид берувчи денгиз маркудотини тутган ва марварид сотиш би- лан шугулланувчи ташкилотлар уларни мамлакатларнинг бошқа

районларидаги оролларга ҳам тақдир қилиб турадилар. Ленин марварид изловчилар қора дўр ёки, ярим думалоқ дўр каби ноёб марварид турлари учрай- диган ўз жойларидан кетишга майллар йўқ.

Шундай қимматбаҳо дуру- гаваҳлар мўл бўлишдан ҳам Филиппини азалдан «Шарий денгизлар дур» деб аташлари бежиз бўлмас керак. Ленин океанинг мўл аҳолиларидан марварид тутувчиларнинг ўз- лари жуда оқ наф қўрадилар. Сайёҳлар камдан-кам келадиган бу жойларда марварид олисо- тарларга арзон-таров бериб юбо- рилади.

Ф. КОНОПХИН.

(ТАСС).

Редактор А. ИСМОИЛОВ.

„ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ“ГА ОБУНА БЎЛИНГ

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» ГАЗЕТАСИГА 1976 ЙИЛ УЧУН ОБУНА ДАВОМ ЭТМОҚДА. ОБУНА БАРЧА АЛОҚА БЎЛИМЛАРИДА, КОРХОНА ВА ҚЎРИЛИШ- ЛАР, КОЛХОЗ-СОВХОЗЛАР ВА МУАССАСАЛАРДА ЖАМОАТЧИ МАТБУОТ ТАРҚАТУВЧИЛАР ТОМО- НИДАН ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Газетанинг уч ойлик обуна баҳоси 1 сўм 32 тийин, олти ойга — 2 сўм 64 тийин, бир йилга 5 сўм 28 тийин.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ»ГА ЎЗ ВАҚТИДА ОБУНА БЎЛИШНИ УНУТМАНГ!

РЕДАКЦИЯГА ХАТ

ИШҚИБОЗЛАР

РАНЖИДИ

Тўйепадаги «Юбилей» ста- диондада оғилан «Пахтакор» кўнглини спорт жамаияти об- ласт Советининг кубоги учун финал мусобақаларига бориб, дилимиз рускоб қайтди. Ста- дион маъмурияти бу матчи ўт- казишга таягбарлиги кўрмаган- лиги дарҳол қўзғат ташлашди. Майдонда белгилар йўқ, фут- болчилар ва судьялар хонаси қулаф эди.

Учрашув белгиланган вақтдан анча кечикиб бошлаган. Май- донга финалчилар — Оққўрғон районидаги Султон Серизбоев номи совхоз ва Калинин рай- ондаги Охунбобоев номи кол- хоз футболчилари тушди. Зо- ҳид Омилов судья эди.

Одатда финал учрашувида голиб чиққан командага тақ- дим этиладиган кубок қула- қириладиган жойда турарди. Ленин учрашува кубокни олиб келиш у ёқда турсин, ҳатто, област «Пахтакор» жамаи- лардан бирини вакил ҳам келмади.

Судья ўйинни бошлашга бош- лади-ю, аммо кейин ўйинчилар ўртасида тартиб ўрнатолмай анча овора бўлди. Майдонда жарима чизиги, ўн бир метр- лик белги йўқлиги учун футбол- чилар билан судья ўртасида мунозаралар бўлди. Уч- рашувда ҳисоб 3:3 бўл- гач, қош қорайиб, кураш- ни ихтисосига етказиш имкони бўлмади. Командадан икки то- монга тарқалишди. Ленин улар- нинг энди қачон учрашсини иш- қибозларга нотаълим.

Финал ўйинидек маъзулият- ли учрашуви ўтказишга эъти- борсизлик билан қараган «Пах- такор» спорт жамаиятидаги раҳ- бар ўртоқлар энди бугенга эх- тийёт бўлишлари керак. Томо- набин стадионга умидлар бил- лан келганда кейин қизқар- ли учрашувнинг гувоҳи бўлсин.

Х. ТУРАЕВ.

„Шартингни айт“

Дуненинг ишлари қизик экан. Баъзан ўзининг минг ер- га уриб ҳам излаган нарсанинг топилаб бериши. Баъзан зарурати бўлмаган нарсга ҳам ўргатилган қарчигадек қафтинга қўнади.

Қайси кўни гишт зарур бў- либ қолди. Икки кун излаб, шаҳар чеккасидаги бир гишт заводидан топилиб ва мутасадди шахсга мақсадлини айтдим:

— Менга 500 дона гишт ке- рак.

— Бизга план, — деди у.

— Шартингиз?

— 500 дона брак гишт қў- шиб оласиз, ахс ҳолда...

Начора, рози бўлдим. Ахир улар ойлик планини бажариб, мукофот олишлари керак-да!

Шу денг, бир кун шаҳар марказидаги магазинга чойнак билан пиёла келди.

— Иккита чойнак, ўнта пи- ёла беринг! — дедим наваб- тин етган.

Ҳ а ж в и я

Сотувчи мен ҳарид қилган буюмларга 12 та кружка қў- шиб, ўраб берди.

Тушунарли, чойнак-пиёла алоҳида сотилмас экан.

Китоб мағазинига қириб, Аб- дулла Қодирийнинг «Ўтган кў- лар» романи борми? — деб сў- радим хушрўйига қиздан.

У сўзсиз қўлмага иккита ки- тоб тўқтади. Улар бир-бирига шой ил билан боғлаб қўйи- лди.

— Ажратиб олиш мумкин эмасми?

— Асло!

— Икковини олишга қурбим келмайди-ку!

— Қурб келганлар топилиб

қолар, — деди у совуққонлик билан.

— Китобга китоб қўшиб со- тингга ким ҳуқуқ беради? — де- дам.

— Бундай савол билан ли- ректорга мурожаат қилинг. Ши- коят дафтарини ҳам ўша ерда.

Начора, рози бўлдим. Ба- рибир олардим-да.

Кондуктор эмасманми, бу касал менга ҳам қўнди. Ким қанча пул узатса, қайтимга абонемент беравердим.

— Э, ноинсоф! Найд уч сўм- лик абонемент берайсинми? — деб қолди бир куни кимса йў- ловчилардан бири.

— Менда ҳам план бор, ота- хон. Қанча кўп абонемент сот- сам, шунча кўп мукофот ола- ман. Қалай, тушунгизми олдим- го? Мабодо, — дедим алоҳида таъкидлаб, — шикоят дафтари керак бўлса, марҳамат, автоба- загга боринг!

П. НАЗАРОВ.

Бу вазида Совет Ит- тифоқи шарафини Петр Король билан Мухарби Кириковлар ҳимоя қилишди.

Кескин курашлар пироварди- да П. Король қўшқураш ҳисо- биди 312,5 килограмм натижа кўрсатди ва жаҳон ҳамда Ев- ропа чемпиони уювинини қўлга киритди. Гап шундаки, Мос- квада бир йўла қитъа чемпи- нати ҳам ўтказилмоқда.

Ярим енгил вазида эса ку- раш асосан болгариялик штан- гачи Г. Тодоров билан росто- вонлик Н. Колесников ўртасида бўлди. Даст кўтаришда ҳар икки оғир атлетикачи 125 ки- лограммлик штангани кўтарди.

Лексин Болгария терма коман- даси аъзосининг вази оғирроқ бўлганлиги учун Н. Колесни- ков бу машда голиб топилиб. Лексин Г. Тодоров қўшқураш ҳисобида жаҳоннинг лиги ре-

кордини ўрнатди ва чемпион- лик унвонларига сазовор бў- лди. Эндиликда ярим енгил вазида жаҳоннинг қўшқураш- даги рекорди 285 килограмм- га тенгдир.

САМБО ЧЕМПИОНАТИ

Кеча Мянск шаҳрида кураш бўйича жаҳон чемпионатининг сўнгги босқичи бошланди. Ги- ламга планетанинг энг кучли самбочилари тақдир этилди.

СССР терма командаси ёс- тавида 10 самбочи мамлакат шарафини ҳимоя қилмоқда. Улар орасида тошкентлик ди- намочи, жаҳон чемпиони Сайфиддин Ходиев ва унинг клубдоши бухоролик Европа чемпиони Собир Қурбонов ҳам биринчилигининг олий мукофот- лари учун бел олишади.

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

(«ТАШКЕНТСКАЯ ПРАВДА») Орган Гашкентского обкома КП Узбекистана в областного Совета депутатов трудящихся.

БИЗНИНГ АДРЕС: 700029, ГСП, Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, №26. ТЕЛЕФОНЛАР

Коммутатор — 330249 дан 330258 гача
Эълонлар — 338142.